

Reverence for Sacred Things

By Elder Ulisses Soares
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Pagarba šventiems dalykams

Vyresnysis Ulisas Soaresas
Iš Dvylikos Apaštalų Kvorumo

April 2025 general conference

Reverence for the sacred fosters genuine gratitude, expands true happiness, leads our minds to revelation, and brings greater joy to our lives.

In the book of Exodus, we travel with Moses to the slopes of Mount Horeb as he turned aside from his daily cares—something we all should be willing to do—to see the burning bush that was not consumed. As he approached, “God called unto him out of the midst of the bush, and said, Moses, Moses. And he said, Here am I. And [God] said, ... put off thy shoes from off thy feet, for the place whereon thou standest is holy ground.” In great reverence, humility, and wonder, Moses removed his shoes and prepared himself to hear the word of the Lord and to experience His holy presence.

That sacred mountain epiphany was an experience filled with awe-inspiring reverence, connected Moses to his divine identity, and was, in fact, a key element of his transformation from a humble shepherd to a powerful prophet, leading him to walk a new path in life. Similarly, each of us can transform our discipleship into a higher pattern of spirituality by making the virtue of reverence a sacred part of our spiritual character.

The word reverence can be traced to the Latin *verberevereri*, which means to “stand in awe of.” In the gospel sense, this definition mingles with a feeling or attitude of profound respect, love, and gratitude. Such expression for the sacred by those who have a contrite heart and deep devotion to God and Jesus Christ fosters increased joy in their souls.

Reverence for sacred things is the greatest manifestation of a vital spiritual quality; it is a

Pagarba šventiems dalykams skatina nuoširdų dėkingumą, išplečia tikrąją laimę, nuteikia mūsų protą apreiškimui ir atneša daugiau džiaugsmo į mūsų gyvenimą.

Skaitydami Išėjimo knygą, kartu su Moze keliaujame prie Horebo kalno, kur jis atsitraukė nuo savo kasdienių rūpesčių, – kartais visi tai turėtume padaryti, – kad pamatytų degantį, bet nesudegantį krūmą. Jam artinantis, „Viešpats pamatė jį artėjant ir pašaukė iš krūmo: „Moze! Moze!“ Tas atsiliepė: „Aš čia!“ Dievas jam tarė: „Nesiartink prie šios vietos! Nusiauk nuo kojų apavą, nes vieta, ant kurios stovi, yra šventa žemė!“ Su didžiule pagarba, nuolankumu ir nuostaba Mozė nusiavė apavą ir pasirošė išgirsti Viešpaties žodį ir patirti Jo šventą buvimą.

Tas šventas apsireiškimas prie kalno buvo baimę keliančios pagarbos kupina patirtis, susiejusi Mozę su jo dieviškąja tapatybe, ir iš tiesų buvo esminis jo virsmo iš nuolankaus ganytojo į galingą pranašą elementas, paskatinęs jį žengti nauju gyvenimo keliu. Panašiai kiekvienas iš mūsų gali paversti savo mokinytę aukštesniu dvasingumo modeliu, padarydamas pagarbos dorybę šventa savo dvasinio charakterio dalimi.

Žodis pagarba gali būti kildinamas iš lotyniško veiksmazodžio *revereri*, kuris reiškia „būti kupinam pagarbios baimės“. Evangelijos prasme šis apibrėžimas susijęs su gilią pagarbos, meilės bei dėkingumo jausmu ir požiūriu. Žmonėms, kurie nuoširdžiai atgailauja ir yra giliai atsidavę Dievui bei Jėzui Kristui, tokia pagarba šventiems dalykams sukelia didesnę džiaugsmą jų sielose.

Pagarba šventiems dalykams yra didžiausia gyvybiškai svarbios dvasinės savybės apraška; ji

by-product of our connection to holiness and reflects our love for and proximity to our Heavenly Father and our Savior, Jesus Christ. It is also one of the most elevated experiences of the soul. Such virtue directs our thoughts, hearts, and lives toward Deity. In fact, reverence is not just an aspect of spirituality; it is the essence of it—the foundation upon which spirituality is built, creating a personal connection to the divine, as taught by our children when they sing, “When I am rev’reant, I know in my heart Heav’nly Father and Jesus are near.”

As disciples of Jesus Christ, we are invited to cultivate the gift of reverence in our lives in order to open ourselves to a deeper communion with God and His Son, Jesus Christ, simultaneously strengthening our spiritual character. Had we more of such feelings in our hearts, there would be undoubtedly greater joy and delight in our lives, and there would be less room for sorrow and sadness. We must remember that showing reverence for sacred things gives meaning to much of what we do every day and strengthens our feeling of gratitude—inspiring awe, respect, and love for higher and holier things.

Unfortunately, we live in a world where showing reverence for sacred things is becoming increasingly uncommon. In fact, the world celebrates the irreverent, as any perusal of a tabloid magazine, television program, or the internet attests. The absence of respect for the sacred produces an increasing casualness in attitude and carelessness in conduct, which can rapidly spiral one generation into apathy and catapult the next generation into misery.

Irreverence can also lead us away from the bonds that covenants with God provide and diminish our sense of accountability before Deity. Consequently, we run the risk of caring only about our own comfort; satisfying our uncontrolled appetites; and ultimately arriving to the unholy place of despising sacred things, even God, and consequently our divine nature as children of Heavenly Father. Irreverence toward sacred things furthers the adversary’s aims by disrupting our sensitive channels of revelation, which are crucial for our spiritual survival in our day.

The meaning and importance of reverence for what is sacred is well outlined throughout the scriptures. One instance in the Doctrine and Covenants would seem to indicate that reverence

yra mūsų ryši su šventumu lydintis produktas ir atspindi mūsų meilę ir artumą mūsų Dangiškajam Tėvui ir mūsų Gelbėtoji Jėzui Kristui. Tai taip pat yra viena iš dvasingiausių sielos patirčių. Tokia savybė nukreipia mūsų mintis, širdis ir gyvenimą į Dievybę. Iš tikrųjų pagarba yra ne tik dvasingumo aspektas; ji yra jo esmė – pamatas, ant kurio statomas dvasingumas, kuriantis asmeninį ryšį su tuo, kas dieviška; to moko mūsų vaikai, dainuodami: „Kai aš pagarbus, širdimi net jaučiu, kad Tėvas ir Jėzus arti.“

Kaip Jėzaus Kristaus mokiniai esame kviečiami puoselėti pagarbos dovaną savo gyvenime, kad atsivertume glaudesnei bendrystei su Dievu ir Jo Sūnumi Jėzumi Kristumi, kartu stiprindami savo dvasinį charakterį. Jei savo širdyje turėtume daugiau tokių jausmų, mūsų gyvenime neabejotinai būtų daugiau džiaugsmo ir pasigėrėjimo, o liūdesiui ir sielvartui liktų mažiau vietos. Turime prisiminti, kad pagarba šventiems dalykams suteikia prasmę daugeliui kasdinių poelgių, stiprina mūsų dėkingumo jausmą, sukelia pagarbą baimę ir meilę aukštesniems ir šventesniems dalykams.

Deja, gyvename pasaulyje, kuriame pagarbos šventiems dalykams rodymas tampa vis retesniu reiškiniu. Tiesą sakant, pasaulis aukština nepagarbą – tai liudija bet kuris bulvarinis žurnalas, televizijos programa ar internetas. Nepagarba šventiems dalykams gimdo didėjančią atsainų požiūrį ir elgesį, kuris vieną žmonių kartą gali greitai įstumti į apatiją, o kitą – į nelaimingumą.

Nepagarba taip pat gali atitraukti mus nuo ryšių, kuriuos užtikrina sandoros su Dievu, ir sumažinti mūsų atsakomybės Dievybei jausmą. Dėl to rizikuojame rūpintis tik savo patogumu, tenkinti savo nekontroliuojamus norus ir galiausiai nusiristi iki nešventumo – imti niekinti šventus dalykus, netgi Dievą, taigi ir savo, kaip Dangiškojo Tėvo vaikų, dieviškąją prigimtį. Nepagarba šventiems dalykams remia priešininko tikslus, nes sutrikdo mūsų jautrius apreiškimo kanalus, kurie yra labai svarbūs mūsų dvasiniam išlikimui šiais laikais.

Pagarbos šventiems dalykams reikšmė ir svarba gerai aprašyta Šventuosiuose Raštuose. Vienas Doktrinos ir Sandorų pavyzdys rodo, kad pagarba mūsų Dangiškajam Tėvui ir Jo Sūnui Jė-

toward our Heavenly Father and His Son, Jesus Christ, is an essential virtue for those who attain the celestial kingdom.

As a church we strive to hold the Father and the Son in the utmost sacredness and respect in every aspect, including how we depict Their images. The guidance of the Holy Ghost is a crucial component in determining how these images should reflect the sacred nature, character, and godly attributes of the Father and of the Son. We are very careful to avoid portraying elements that could distract from our primary focus on our Heavenly Father and His Son, Jesus Christ, and Their teachings, including how we apply advanced tools offered by technology, such as using artificial intelligence (AI) to generate content and images.

This same principle is applied to any source of information available through the official communication channels of the Church. Every lesson, book, manual, and message is carefully developed and approved under the direction of the Spirit to make sure we maintain the sacred virtue, values, and standards of the gospel of Jesus Christ. In a recent message for the young adults of the Church, Elder David A. Bednar taught, “To navigate the complex intersection of spirituality and technology, Latter-day Saints should humbly and prayerfully (1) identify gospel principles that can guide their use of artificial intelligence and (2) strive sincerely for the companionship of the Holy Ghost and the spiritual gift of revelation.”

My dear brothers and sisters, as sophisticated as modern technology has become, it simply cannot simulate the wonder, awe, and amazement found in the kind of reverence born from the influence of the Holy Ghost. As followers of Christ, we need to be careful not to weaken our connection with God and His Son by using AI-generated content and images inappropriately. We should remember that relying on a modern technological “arm of flesh” is an inadequate and disrespectful substitute for the inspiration, edification, and witness that can be received only through the power of the Holy Ghost. As Nephi declared: “O Lord, I have trusted in thee, and I will trust in thee forever. I will not put my trust in the arm of flesh.”

In another revelation, the Prophet Joseph Smith was instructed that temples erected unto the Lord should be a place of reverence to Him.

zui Kristui yra būtina dorybė tiems, kurie gauna celestialinę karalystę.

Mes, kaip Bažnyčia, Tėvą ir Sūnų stengiamės visais atžvilgiais laikyti itin šventais ir gerbtiniais, įskaitant tai, kaip juos vaizduojame. Šventosios Dvasios vadovavimas yra esminis elementas nustatant, kaip šie atvaizdai turėtų atspindėti šventą Tėvo ir Sūnaus prigimtį, charakterį ir dieviškas savybes. Labai stengiamės vengti vaizdavimo priemonių, galinčių atitraukti nuo pagrindinio dėmesio skyrimo mūsų Dangiškajam Tėvui ir Jo Sūnui Jėzui Kristui bei Jų mokymams, įskaitant tai, kaip taikome pažangių technologijų siūlomas priemones, pavyzdžiui, dirbtinio intelekto (DI) naudojimą turiniui ir vaizdams kurti.

Tas pats principas taikomas bet kokiam informacijos šaltiniui, prieinamam per oficialius Bažnyčios ryšių kanalus. Kiekviena pamoka, knyga, vadovėlis ir pranešimas yra kruopščiai kuriami ir tvirtinami vadovaujantis Dvasia, siekiant užtikrinti, kad būtų išlaikytos šventos Jėzaus Kristaus evangelijos dorybės, vertybės ir standartai. Neseniai kalbėdamas Bažnyčios jauniems suaugusiesiems, vyresnysis Deividas A. Bednaris mokė: „Norėdami susigaudyti sudėtingoje dvasingumo ir technologijų sankirtoje, pastarųjų dienų šventieji turėtų nuolankiai ir pamaldžiai 1) nustatyti evangelijos principus, kuriais galėtų vadovautis naudodami dirbtinį intelektą, ir 2) nuoširdžiai siekti Šventosios Dvasios bendrystės ir dvasinės apreiškimo dovanos.“

Brangūs mano broliai ir seserys, kad ir kokios sudėtingos tapo šiuolaikinės technologijos, jos tiesiog negali atkartoti stebuklo, pagarbios baimės ir nuostabos, kurią sukelia Šventosios Dvasios įtaka. Būdami Kristaus pasekėjai, turime būti atsargūs, kad nesusilpnintume savo ryšio su Dievu ir Jo Sūnumi nederamai naudodami dirbtinio intelekto sukurtą turinį ir vaizdus. Turėtume atminti, kad pasikliovimas šiuolaikine technologine „kūno ranka“ yra netinkamas ir nepagarbus pakaitalas įkvėpimo, pamokymo ir liudijimo, kurį galima gauti tik Šventosios Dvasios galia. Nefis pareiškė: „O Viešpatie, aš pasitikėjau tavimi ir pasitikėsiu tavimi per amžius. Aš nepasitikėsiu kūno ranka.“

Apreiškime pranašui Džozefui Smitui buvo nurodyta, kad Viešpačiui pastatytos šventyklos turėtų būti šventumo vieta. Per visą savo tarnystę

Throughout his ministry, our dear prophet, President Russell M. Nelson, has strongly emphasized our worship in reverence in the sacred temple. In the house of the Lord, we are taught about entering into the holy presence of the Father and the Son. I have always found it instructive and even inspiring that one of the first things we do upon entering the temple and preparing ourselves to participate in the sacred ordinances there is to remove our shoes and change into our white clothing. Like Moses, if we are intentional, we can recognize that taking off our worldly shoes is the beginning of stepping onto holy ground and being transformed in higher and holier ways.

Brothers and sisters, we do not need to climb to the top of a mountain, like Moses did, to discover reverence for sacred things and convert our discipleship into a deeper level of spirituality and devotion. We can find it, for example, as we strive to protect our home environment from worldly influences. This can be accomplished by sincerely and fervently praying before our Heavenly Father in the name of Jesus Christ and seeking to better know our Savior through our diligent study of the word of God found in the scriptures and in the teachings of our prophets. Additionally, such spiritual transformation can come as we strive to honor the covenants we have made with the Lord by living in obedience to the commandments. These efforts can bring a quiet and certain stillness to our hearts. Focusing on such actions can surely help transform our homes into reverent places of spiritual refuge—personal sanctuaries of faith where the Spirit resides, much like the mountain experience of Moses.

We can also experience such spiritual transformation as we faithfully participate in the Church's worship service, including tuning our hearts to the Lord through our sincere singing of sacred hymns. Turning aside—like Moses—from worldly distractions, especially our cell phones or anything not in harmony with this sacred moment, enables us to turn our full attention to partaking of the sacrament, with our minds and hearts focused on the Savior and His atoning sacrifice along with our own covenants. Such sacramental focus will foster a reverently renewing moment of our communion with the Savior and will make the Sabbath a delight and transform our life.

Ultimately, we can experience this spiritual change in our discipleship as we regularly wor-

mūsų brangus pranašas Prezidentas Raselas M. Nelsonas stipriai pabrėžė, kad šventykloje turime garbinti pagarbiai. Viešpaties namuose esame mokomi apie įžengimą šventon Tėvo ir Sūnaus akivaizdon. Tai, kad vienas iš pirmųjų dalykų, kuriuos darome įžengę į šventyklą ir ruošdamiesi dalyvauti ten atliekamose šventose apeigose, yra nuslauti batus ir persirengti baltais drabužiais, man visada atrodė pamokantis ir net įkvepiantis dalykas. Jei esame sąmoningi, galime, kaip ir Mozė, suvokti, kad žemiško apavo nusiavimas yra pasiruošimas žengti į šventą žemę ir būti veikiamiems aukštesniais ir šventesniais būdais.

Broliai ir seserys, mums nereikia kopti į kalno viršūnę kaip Mozei, kad atrastume pagarbą šventiems dalykams ir savo mokinystę iškeltume į aukštesnį dvasingumo ir pamaldumo lygį. Tą pagarbą galime atrasti, pavyzdžiui, stengdamiesi apsaugoti savo namus nuo pasaulio įtakų. To galime siekti nuoširdžiai ir karštai melddamiesi savo Dangiskajam Tėvui Jėzaus Kristaus vardu ir stengdamiesi geriau pažinti savo Gelbėtoją uoliai studijuodami Dievo žodį, randamą Raštuose ir mūsų pranašų mokymuose. Be to, toks dvasinis virsmas gali įvykti, kai stengsimės gerbti su Viešpačiu sudarytas sandoras, gyvendami pagal Jo įsakymus. Šios pastangos gali įnešti į mūsų širdis tylią ir tikrą ramybę. Susitelkimas į tokius veiksmus gali iš tiesų padėti paversti mūsų namus pagarbiomis dvasinio prieglobsčio vietomis – asmeninėmis tikėjimo šventovėmis, kuriose gyvena Dvasia, sudarančiomis sąlygas patirti tai, ką kalnuose patyrė Mozė.

Tokį dvasinį virsmą galime patirti ir ištikimai dalyvaudami Bažnyčios garbinimo pamaldose, įskaitant savo širdžių suderinimą su Viešpačiu per nuoširdų šventų giesmių giedojimą. Atsitraukę, kaip Mozė, nuo žemiškų trukdžių, ypač mobiliųjų telefonų ar kitų dalykų, nesuderinamų su šia šventa akimirka, galime visą dėmesį sutelkti į sakramento priėmimą, mintimis ir širdimis susitelkdami į Gelbėtoją ir Jo apmokančiąją auką bei savo sandoras. Toks sakramentinis susitelkimas padės pagarbiai atnaujinti savo bendrystę su Gelbėtoju, padarys šabą pasimėgavimu ir pakeis mūsų gyvenimą.

Galiausiai tokį dvasinį savo mokinystės virsmą galime patirti, kai reguliariai garbinsi-

ship in the mountain of the Lord's house—our holy temples—and strive to live with covenant confidence, especially when we face the trials of mortal life.

My wife and I have personally experienced some sacred mountain moments in reverence as we have strived to apply these principles in our life, which has caused a meaningful transformation in our discipleship. I remember like it was yesterday walking through the cemetery before burying our second child, who was born prematurely and did not survive, while my wife was still recovering in the hospital. I recall praying to God with great fervency and reverence, asking for help to cope with that challenging trial. In that instant, I received a clear and powerful spiritual assurance in my heart: Everything will be fine in our lives if my wife and I endure, holding on to the joy that comes from living the gospel of Jesus Christ. What seemed like an overwhelming, sorrowful challenge at the time turned into a sacred, reverent experience, a capstone that has helped sustain our faith and has given us confidence in the covenants we have made with the Lord and in His promises for me and my family.

My brothers and sisters, reverence for the sacred fosters genuine gratitude, expands true happiness, leads our minds to revelation, and brings greater joy to our lives. It places our feet on holy ground and lifts our hearts to Deity.

I testify to you that as we strive to incorporate such virtue into our daily lives, we will be able to increase our humility, expand our understanding of God's will for us, and strengthen our confidence in the promises of the covenants we have made with the Lord. I witness that as we embrace this gift of reverence for sacred things—whether in the mountain of the Lord's house, in a meetinghouse, or in our own homes—we will be filled with astounding amazement and awe as we connect to the perfect love of our Heavenly Father and Jesus Christ. I reverently witness these truths in the sacred name of our Savior and Redeemer, Jesus Christ, amen.

me Viešpaties namų „kalne“ – mūsų šventose šventyklose – ir stengsimės gyventi su sandoriniu pasitikėjimu, ypač kai susiduriame su žemiškojo gyvenimo išbandymais.

Mano žmona ir aš asmeniškai patyrėme keletą pagarbos akimirkų šventykloje, kai stengėmės taikyti šiuos principus savo gyvenime, o tai reikšmingai pakeitė mūsų mokinybę. Prisimenu, lyg tai buvo vakar, kaiėjau per kapines laidoti mūsų antrojo vaiko, kuris gimė neišnešiotas ir neišgyveno, o žmona dar gydėsi ligoninėje. Prisimenu, kaip karštai ir pagarbiai meldžiausi Dievui, prašydamas padėti įveikti tą sunkų išbandymą. Tą akimirką širdyje gavau aiškų ir galingą dvasinį patikinimą: viskas mūsų gyvenime bus gerai, jei mano žmona ir aš ištversime, laikydamiesi džiaugsmo, kylančio iš gyvenimo pagal Jėzaus Kristaus evangeliją. Tai, kas tuo metu atrodė kaip neįveikiamas, skaudus iššūkis, virto šventu, pagarbiu išgyvenimu, svarbia patirtimi, kuri padėjo palaikyti mūsų tikėjimą ir suteikė mums pasitikėjimo su Viešpačiu sudarytomis sandoromis ir Jo pažadais man ir mano šeimai.

Mano broliai ir seserys, pagarba šventiems dalykams skatina nuoširdų dėkingumą, išplečia tikrąją laimę, nuteikia mūsų protą apreiškimui ir atneša daugiau džiaugsmo į mūsų gyvenimą. Ji pastato mūsų kojas ant šventos žemės ir pakylėja mūsų širdis link Dievybės.

Liudiju jums, kad, stengdamiesi įtraukti tokią dorybę į savo kasdienį gyvenimą, galėsime tapti nuolankesni, geriau suprasti Dievo valią mums ir sustiprinti pasitikėjimą su Viešpačiu sudarytų sandorų pažadais. Liudiju, kad, priėmę šią pagarbos šventiems dalykams dovaną – nesvarbu, ar Viešpaties namų kalne, ar susirinkimų namuose, ar savo namuose, – būsime pripildyti stulbinančios nuostabos ir susižavėjimo, kai prisiliesime prie tobulos mūsų Dangiškojo Tėvo ir Jėzaus Kristaus meilės. Pagarbiai liudiju šias tiesas šventu mūsų Gelbėtojo ir Išpirkėjo Jėzaus Kristaus vardu, amen.